Euroopa Parlament
2019-2024

Kalanduskomisjon

2022/0362(NLE)

18.12.2023

***

SOOVITUSE PROJEKT

mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Seišelli Vabariigi vahelise lepingu sõlmimise kohta, milles käsitletakse Seišellide lipu all sõitvate kalalaevade juurdepääsu Mayotte'i vetele
(15048/2022 – C9-0051/2023 – 2022/0362(NLE))

Kalanduskomisjon

Raportöör: Gabriel Mato

Kasutatud tähised

*	nõuandemenetlus
***	nõusolekumenetlus
***I	seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
***II	seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
***III	seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

SISUKORD

Lk

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT 5

SELETUSKIRI 6

LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD, KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI 8

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Seišelli Vabariigi vahelise lepingu sõlmimise kohta, milles käsitletakse Seišellide lipu all sõitvate kalalaevade juurdepääsu Mayotte'i vetele
(15048/2022 – C9-0051/2023 – 2022/0362(NLE))

(Nõusolek)

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (15048/2022),

– võttes arvesse Euroopa Liidu ja Seišelli Vabariigi vahelist lepingut, milles käsitletakse Seišellide lipu all sõitvate kalalaevade juurdepääsu Mayotte'i vetele (15088/2022),

– võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 43, artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v ning artikli 218 lõikele 7 (C9-0051/2023),

– võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 114 lõiget 7,

– võttes arvesse kalanduskomisjoni soovitust (A9-0000/2023),

1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;

2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Seišelli Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

SELETUSKIRI

Taust

India ookeani saarestikul ja Prantsusmaa ülemeredepartemangul Mayotte'il on alates 2014. aastast Euroopa tasandil äärepoolseima piirkonna staatus. Kuna aluslepingute kohaselt on Euroopa Liidul ühise kalanduspoliitika raames mere bioloogiliste ressursside kaitseks ainupädevus, peab välismaiste kalalaevade juurdepääsu Mayotte'i ümbritsevatele vetele reguleerima Euroopa Liit.

Esimene Euroopa Liidu ja Seišelli Vabariigi vaheline leping, milles käsitletakse Seišellide lipu all sõitvate kalalaevade juurdepääsu Mayotte'i vetele, allkirjastati 20. mail 2014. Leping jõustus samal kuupäeval (esmalt ajutise meetmena) kuueks aastaks, misjärel seda 20. mail 2020 automaatselt pikendati.

Vastavalt asjakohastele läbirääkimisjuhistele pidas komisjon Seišellide valitsusega läbirääkimisi, et sõlmida Euroopa Liidu ja Seišelli Vabariigi vahel uus Seišellide lipu all sõitvate kalalaevade juurdepääsu käsitlev leping. Nende läbirääkimiste tulemusena parafeeriti 10. juunil 2022. aastal uus kalavarudele juurdepääsu leping. Uus kalavarudele juurdepääsu leping kehtib kuus aastat alates 10. märtsist 2023, mil mõlemad pooled selle allkirjastasid ning algas lepingu ajutine kohaldamine, mis kestab kuni selle sõlmimiseni.

Lisaks uuele lepingule Seišellide kalalaevade Mayotte'i vetele juurdepääsu kohta on EL ja Seišellid alates 2020. aastast seotud ka säästva kalapüügi partnerluslepingu ja selle rakendusprotokolliga, millega reguleeritakse ELi kalalaevade juurdepääsu Seišellide vetele ja nende kalapüügiõigusi Seišellide vetes, mis määrati vastutasuks ELi rahalise ja tehnilise abi eest Seišellidele (vt menetlus 2020/0002(NLE)). Selle säästva kalapüügi partnerluslepingu raames on Euroopa Liit ja Seišellid kokku leppinud ka mehhanismides ja eeskirjades, mis edendavad säästvat kalapüüki, eelkõige parandades kalanduskontrolli, andmete kogumist, võitlust ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastu või koostööd piirkondlikes kalandusorganisatsioonides, mille liikmed EL ja Seišellid on.

Uus kalalaevade juurdepääsu leping

Uue lepingu eesmärk on tugevdada veelgi strateegilist partnerlust Seišellidega ning aidata kaasa vastutustundlikule kalapüügile ELi vetes ja kalanduspoliitika arendamisele Mayotte'il. Kalavarudele juurdepääsu lepingu tehnilised ja finantstingimused on kooskõlas ka Seišellidega sõlmitud säästva kalapüügi partnerluslepingu ja selle rakendusprotokolliga, mis allkirjastati 2020. aastal.

Selle lepinguga kehtestatakse kalandussektori koostööd reguleerivad põhimõtted, eeskirjad ja menetlused, et tagada vastutustundlik kalapüük ning kalavarude kaitse ja kestlik kasutamine Mayotte'i ümbritsevates vetes, lähtudes seal kalastavate eri lipu all sõitvate laevade mittediskrimineerimise põhimõttest.

Tingimusi, mis reguleerivad Seišellide kalalaevade juurdepääsu nendele ELi vetele, on põhjalikumalt kirjeldatud lepingu lisas (kalapüügivõimalused, kalapüügiload, seire, vaatlejad jne). Lepingu kohaselt saavad vähemalt 24 meremiili kaugusel Mayotte'i rannikust Mayotte'i vetes kala püüda kaheksa Seišellide lipu all sõitvat laeva (seinnoodalaeva).

Kalapüügivõimaluste puhul lähtutakse parimatest kättesaadavatest teaduslikest nõuannetest ja soovitustest, mille on koostanud pika rändega kalavarusid majandav piirkondlik kalandusorganisatsioon, nimelt India Ookeani Tuunikomisjon (IOTC), vajaduse korral kalavarude kasutamata ülejäägi piires. Püügitasu määr on 135 eurot iga tonni püütud tuuni kohta (ettemaksega 13 500 eurot esimese 100 tonni eest laeva kohta).

Lepinguga nähakse ette ka kalapüügi järelevalve ja kontrollimise ning ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimise kord.

Raportööri seisukoht

Kalavarudele juurdepääsu leping on strateegiline ning tagab, et EL ja Seišellid lähtuvad India ookeani mereressursside kestlikul kasutamisel sidususe ja vastastikkuse põhimõtetest. Lepinguga soovivad pooled tugevdada püügitegevuse järelevalvet ning tagada, et tuuni ja tuunilaadsete liikide püük toimub säästvalt, tagades samal ajal teiste liikide, eelkõige pelaagiliste haide kaitse.

Tegemist on tasakaalustatud kokkuleppega, mille kohaselt Seišellide laevad jätkaksid oma püügitegevust, kuid mis oleks kasulik ka Mayotte'ile ja aitaks kaasa selle ELi äärepoolseima piirkonna kohaliku kalandussektori arengule.

Samas on raportöör on seisukohal, et pikas perspektiivis peaks Mayotte'il ja muudel äärepoolseimatel piirkondadel olema võimalik arendada ELi ja riikliku toetuse kaudu omaenda kalalaevastikke. Parlament on korduvalt, kuigi tulemuseta, taotlenud, et äärepoolseimates piirkondades kalandussektori püsimajäämise tagamiseks ja järgides kestliku arengu eesmärgis nr 14 nimetatud väikesaarte ja -territooriumite erikohtlemise põhimõtteid, toetataks ELi toimimise lepingu artikli 349 alusel nendes piirkondades selliste rannalähedase kalapüügiga tegelevate laevade uuendamist, mis lossivad kogu oma saagi nende piirkondade sadamates ja toetavad kohalikku kestlikku arengut.

Äärepoolseimad piirkonnad peavad tulema toime eriomaste raskustega seoses nende eraldatuse, raskete looduslike olude, väikeste turgude ja kliimaga, nagu on osutatud ELi toimimise lepingu artiklis 349; ometi ei ole äärepoolseimate piirkondade kalanduse eripära ühises kalanduspoliitikas piisavalt arvesse võetud. Eelkõige tuleks ühise kalanduspoliitika välispoliitilistes strateegilistes partnerlustes arvesse võtta välispartneri naabruses asuvate ja partnerlusest seega mõjutatud ELi piirkondade huve.

Kalapüük on äärepoolseimates piirkondades oluline majanduslik tegur, toidualase sõltumatuse allikas ja nende kultuuri osaks olev traditsiooniline tegevus, mis loob töökohti merel ja töötlevas sektoris ning suurendab dünaamikat turismitööstuses, mis on nende piirkondade majanduse liikumapanev jõud.

Eelöeldut arvesse võttes soovitab raportöör Euroopa Parlamendil kalavarudele juurdepääsu lepingu sõlmimine heaks kiita, korrates samas oma nõudmist suunata ELi toetus või riigiabi Mayotte'i ja teiste äärepoolseimate piirkondade kalalaevastike uuendamiseks ja säästvaks arendamiseks.

LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD, KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI

Raportöör kinnitab oma ainuvastutusel, et ei saanud mingit sisendmaterjali üksuselt või isikult, kes tuleks kodukorra I lisa artikli 8 kohaselt käesolevas lisas ära märkida.